

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
4. årgang — Nr. 2. Mars 1979

INNE I AVISA:

Intervju om
8. mars-ar-
rangementet
i Tromsø

Se side 4

Presentasjon
av Opplys-
ningsgruppa
for preven-
sjon og
seksualitet

Se side 5

KUL om
«AKP-turister
i Kina»

Se side 7

Se også
intervju om
prøveboring
nord for 62°
— ny st.mel-
ding

Siste side

Temasider: **8. mars/kvinnekamp**
Se midtsidene

Deadline for
nr. 3-79:
19. mars.

Hvor er vi?

Søndre Tollbugt. 7 b, 4. etg. Tlf. nr.: 81 715

Adressen og telefonnummeret til Studentutvalgets kontor, som dessuten brukes jevnlig av NSU-delegat-gruppa, Studentavisas redaksjon, Studentidrettslaget og Studentersamfunnet er **VIKTIG Å HUSKE FOR ALLE STUDENTER.**

KONTORTIDA: Mand: 08 - 16
Tirsd: 08 - 11
Onsd: 16 - 19
Torsd: 08 - 11
Fred: 08 - 16

Studentutvalgets lokaler er i Søndre Tollbugt. 7B, 3. etg.
Telefonnummer: 81 7 15

Tildeling av støttemidler

Det forrige Studentutvalget og styret i Samskipnaden har gitt følgende støttemidler for hausten 1978:

Stud. kameraklubb kr. 600,-
Kristent Forum kr. 500,-
Stud. Undervannskl. kr. 1000,-
Fiskerifaglig Forum kr. 1000,-
Tromsø Målungdom kr. 1000,-
Studentersamfunnet kr. 1200,-
Universitetet SV kr. 1000,-
Komm. Univers.lag kr. 200,-
Sosialistisk Front kr. 500,-

Tilsammen kr. 7000,-

De lag som ikke har mottatt penger ennå, kan henvende seg til Samskipnaden.

Søknadsfristen for tildeling av midler for vårsemesteret 1979 fra samskipnaden er 1. april. Med søknad skal det følge budsjett, samt regnskap og årsmelding for siste periode.

Studentutvalget

Pengemangel fører til plassmangel i avisa

Vi må igjen få minne om at debatt-innlegg ikke skal være lenger enn 2-2 1/2 maskinskrevne sider! Lengre innlegg vil heretter ikke bli trykt!

Red

Bokanmeldelser

Redaksjonen får med jevne mellomrom tilsendt bøker fra forskjellige forlag.

Enkelte av disse ville det være bra å få omtalt i avisa.

Dersom du kunne tenke deg å anmelde en eller flere bøker, så kontakt oss i redaksjonen.

Vi lover boka (evt. bøkene) som belønning!

Red.

OVERGANGER...

Hva skjer —

Forts. fra siste side

at man som forsker må være godt kjent med motstandernes miljø for i det hele tatt kunne være i stand til å drive slik forskning.

Man blir veldig godt betalt ved Batelle-instituttet og særlig den avdelingen som befatter seg med slik forskning blir ledet veldig fleksibel. Det er heller ingen som kontrollerer en, man kan oppføre seg som man vil og man kan til og med si høyt at «dette er jo bare faenskap» og man blir allikevel akseptert .....ifølge Schluchter.

Thomas Jozefiak

Presentasjon av —

Forts. fra side 5

kjønns sykdommer. I tillegg har vi laget en kortfattet brosjyre beregnet på ungdom om prevensjonsmidler og bruken av dem. Den skal deles ut som et supplement til undervisning-

Stoff til neste nummer

Hovedoppslaget i neste nummer av Studentavisa skal omhandle Barneåret som vi for tida er «godt» i gang med.

For å få variasjoner i oppslaga, er vi interessert i å få kontakt med folk som går rundt og bærer på «gode ideer».

Vi tar altså med glede imot ideer til neste nummer av avisa, så sett i gang!

Red.

gen. Dessuten har vi laget et utfyllende kompendium og kjøpt en lysbildeserie «Å være sammen» for bruk i undervisningen.

Den sjøllaga standen har også vært utstilt på «Prevensjonskontoret for ungdom». Her kom vi i kontakt med en del jenter som gav oss feedback på framstillingen vår, og vi har fått nyttige opplysninger om hvordan prevensjonsundervisningen i skolen fungerer, og diskutert litt om holdningen til seksualitet og prevensjon blant ungdom generelt.

Prevensjonsundervisning i skolen og på ungdomsklubber.

Hittil har vi ikke undervist særlig i skolene i Tromsø p.g.a. at skolestyret stiller seg negativt til å engasjere utenforstående til denne undervisningen. Vi har kun samarbeidet med en enkeltlærer som deltok i seminarne våre om et 5-timers opplegg i en 7.klasse. Dessuten har vi hjulpet jentegruppa på gymnaset med å arrangere en prevensjonsopplysningstime. Medlemmene av jentegruppa underviste selv. Vi fungerte kun som faglige veiledere under forberedelsene, pluss at vi svarte på spørsmål fra tilhørerne.

Ungdomskubbene i byen har vi også vært i kontakt med, foreløpig har vi hatt en temakveld på Sommerlyst ungdomsklubb, og har avtale om å arrangere en tilsvarende på Mortensnes ungdomsklubb.

Nå i vårsemesteret har vi undervist lærerstudenter om prevensjonsmetoder, abort og kjønns sykdommer. For tiden arbeider vi med planlegginga av et tre dagers seminar på en folkehøgskole med diskusjoner om holdninger, kjønnsroller og

praxis 38

YRKESFORBUD I SKOLEN

Temahefte om yrkesforbud i skolen. Yrkesforbud i rettspolitisk lys av Eske-land og Stabell, om svakheter ved tilsettingsforholdene for lærere og lektorer, oppsummering av støttearbeidet i Folkvordsaken og av Norsk Lærerlags rolle, grundig om Seppolasaken, andre eksempler på yrkesforbud blant lærere i 70-åra, om åpning for yrkesforbud gjennom lærerskolene, «Skolesnakk» om yrkesforbud av Dag Skogheim, m. m.

Jeg bestiller
 Praxis nr. 38, kr. 10,—
 Abonnement 1979 kr. 55,—

Navn: .....

Adresse: .....

.....

Ikke send penger, vi sender regning.

Praxis, Gøteborggt. 8, Oslo 5.

samliv i et videre perspektiv i tillegg til undervisning i prevensjon, anatomi osv.

Vi er interessert i samarbeid med andre studenter på universitetet og ber derfor de som er interessert i å ta kontakt med oss. Adressen er: Opplysningsgruppa for prevensjon og seksualitet

Stud.post
Teoribygget,
Univ. i Tromsø,
9000 Tromsø.

Norsk Språkråd:

«Nynorsken har ein trong plass»

FRAM

FOR

DIALEKTANE

- Intervju med Magne Heide -

Nynorskbrukarar ved Universitetet i Tromsø har i lange tider klagt over at nynorsken har fått eit altfor lite rom ved Universitetet. I dei fleste tilfella er det snakk om rein undertrykking av nynorsken og nynorskbrukarane. Det er tydeligvis ikkje berre i Tromsø at situasjonen er dårleg for nynorskbrukarane. Ved andre lærestader rundt om i landet ser det og svært dårleg ut. Det har kome mange klager inn til Norsk Språkråd, og med bakgrunn i dette har så Språkrådet gjort ei undersøking rundt om på dei høgare lærestadene for å kartleggje stoda.

Resultatet av denne undersøkinga ligg no føre, og ei

arbeidsgruppe i Tromsø Målungdom har saumfara ho for å få eit oversyn over stoda. Vi har snakka med Kjell Vaage frå denne arbeidsgruppa for å høre litt nærmare om undersøkinga.

Stortinget har vedtatt Lov om målbruk i statstenesta og det er og kome Føresegner om denne lova. Korleis er det, følgjer universitetsleiinga desse føresegnene og lova?

Hovudadministrasjonen svarar at dei følgjer desse «Føresegnene om målbruk i statstenesta». Han svarar og ja på spørsmålet om institutta er pålagde å følgje dei same reglane som gjeld hovudadministrasjonen, men føyer til: «Administrasjonen tek det nok for gitt at føresegnene er kjende».

Følgjer institutta desse føresetningene?

Nei, tvert om. Språkrådet skriv om at føresegnene er kjende, så er tydeligvis ikkje pålegget om å følge dei kjent. Av dei ti institutta som har svara på undersøkinga, er det berre to av ti institutt som seier at dei følgjer dei. Det er Biologi-geologi og fiskerifag.

Men i praksis bryt desse institutta og føresegnene.

Korleis er det med bruk av nynorsk i stillingslysningar, brosjyrar, rettleingar, rundskriv og liknande?

Sju av institutta er reine bokmålsinstitutt. Dette gjeld biologi-geologi, fiskerifag, matematisk realfag, medisinsk biologi, museumsverksemda, samfunnsvitenskap og viltbiologisk forsksstasjon. Her er alt materiell og alle stillingslysningar på bokmål. Svara fordeler seg slik: Seks institutt lyser ut stillingane berre på bokmål. Einast Institutt for språk og litteratur har annonsane somme gonger på nynorsk, men det gjeld berre for nordisk. Tre institutt svarar ikkje.

Åtte institutt brukar berre bokmål i oppslag, meldingar og liknande. Berre ISL er eit unnatak her.

Alle institutta brukar så å seie berre bokmål i rettleingar brosjyrar o.l.

Berre praktisk-pedagogisk avdeling har skjema somme gonger på nynorsk, elles har alle institutta berre bokmålskjema. Brosjyrar og skjema blir lagt ut

i begge målformene seier alle institutta som svarar. Men dei kjenner ikkje noko ansvar for å skaffe desse til veges, dei blir berre lagt ut «om dei finst i begge målformene».

— Dette såg då mildast talt sjokkerande ut. Finst det ikkje noko lyspunkt då?

Nei, ein må nok leite med lupe for å finne dei. Sjø t.d. på pensumlitteraturen. For det første er svært mykje av han på eit eller anna framandspråk. Men av det som finst i norsk språkdrakt, er det forsvinnande lite nynorsk. Nynorskdelene av det norske pensumet skiftar frå ingenting på Fiskerifag og Samfunnsmedisin til 25 prosent på Praktisk-pedagogisk avdeling.

Når det gjeld t.d. eksamensoppgåver, seier tre institutt at dei gjev oppgåvene berre på bokmål. Fire institutt gjev somme oppgåver på nynorsk og somme på bokmål. Berre Avdeling for praktisk-pedagogisk utdanning gjev alle eksamensoppgåvene på begge målformene. Frå Språk og litteratur heiter det: «Forprøvene i fonetikk/språkvitenskap samt oppgåvene for

nordisk og engelsk (omsetjing) blir gitt i begge målformene. Dei andre oppgåvene er berre på bokmål».

— Kva slags hovudinntrykk sit du att med etter å ha lese denne undersøkinga?

Inntrykket er at bokmålet dominerer sterkt ved Universitetet i Tromsø og at lite er gjort for å gi nynorsken noko rom. Dette er og konklusjonen i Språkrådet si undersøking: «Dei språktilhøva vi har fått eit bilete av i denne undersøkinga syner at bokmålet dominerer sterkt ved dei fleste lærestadene våre, og at nynorskbrukarane svært ofte får alt materiell og alle oppgåvetekster berre på bokmål».

I tillegg bør det strekast under at Hovudadministrasjonen har ein såpass elendig praksis. Både når det gjeld nynorskprosenten i materiellet dei nyttar, og når det gjeld kontrollen med at dei ein skilde institutta får «Føresegnene», viser det seg at dei har temmeleg mange svin på skogen. Vi må ha rett til å krevja at Hovudadministrasjonen følgjer dei lovene og føresegnene som gjeld.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for
Tromsø-studentene

4. årgang — Nr. 2. Mars. 1979.

Redaksjon:
Jørn Fossmo,
Marit Hernes,
Torill Jensen, ansv.
Irene Kulleseid,
Erling Laksa, ansv.
Auhild Nedberg,
Aileen Nilsen,
Astrid Torvik, ansv.

Adr. Søndre Tollbugt. 7 b, Tromsø.
Tlf. 81 715

Studentavisa er organ for studentene ved Univ. i Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden. Redaksjonen er valgt på Sos. Fronts politiske grunnlag.

Trykt i 1500 eks.

Den internasjonale kvinnetidningen

Så blir det samarbeid mellom SV-jentene, KF og AKP-jentene, og forhandlingene har stort sett vært holdt i en «gemytlig tone» som det heter på diplomatspråket. Det har vært relativt enkelt å komme fram til kompromissløsninger på de «hjemlige» parolene, det er nå ikke så vanskelig å enes om at vi trenger flere daghjem. Men vi etterlyser et perspektiv — hvor blir det av SVs gamle paroler: Ingen kvinnekamp uten klassekamp — ingen klassekamp uten kvinnekamp? Eller faller deltakerne fortsatt i den gamle fellen om at alle kvinner har felles interesser?

Noe som skaper forvirring og diskusjoner før hver 8. mars er: Hva er kvinnekamp?

Hvor blir det av det særegne kvinneperspektivet? Det er jo snart ikke forskjell på 8. mars og 1. mai. Dette har særlig kommet fram når de internasjonale parolene har vært diskutert.

Betyr internasjonal kvinnesolidaritet at vi spesielt skal solidariter oss med KVINNER i andre land, eller betyr det at kvinner på 8. mars må ta stilling til de mest brennbare stridsområdene i verden i dag, og også ta stilling til imperialismen?

KF står på det siste — SV-jentene går heller ikke imot dette, men i tillegg mener de at det er nødvendig å få fram et langsiktig perspektiv. Kampen for sosialismen og for kvinnefrigjøring må gå hånd i hånd, vi tror ikke det er slik at kvinnefrigjøringa vokser automatisk ut av sosialismen, at det er noe kvinnene får gratis. Derfor er det viktig også å støtte kvinnene spesielt; det kan imidlertid godt komme fram på andre måter enn gjennom paroler, f.eks. ved pengeinnsamlinger som styrker kvinner spesielt.

Det som i år peker utover et rent organisatorisk samarbeid mellom SV og KF, er at de for første gang har diskutert de internasjonale parolene skikkelig. Flere forstår nå trolig at det ikke er bare filologisk flisespikkeri når SV-jentene f.eks. mener at begrepet SUPERMAKTER er feilaktig. Det går tilbake på to helt forskjellige måter å analysere imperialismen på.

Vi synes som sagt det er et langt steg framover å diskutere også internasjonale spørsmål, men undrer oss litt over dobbeltheten i KF og AKPs argumentasjon. Under diskusjonene om de «hjemlige» parolene var det viktig for KF å få med den evindelige reservasjonsretten fordi venninna i naboblokka eller ikke turde bli med. I neste omgang står de hardt på å få med paroler om Vietnam ut av Kampuchea. Et mer uoversiktelig og komplisert område av verden fins neppe idag. Vi mener det derfor er riktig av SV-jentene å gå IMOT å ha en parole om dette spørsmålet. Skal man først bruke argumentet om hva som skremmer folk fra å gå i tog er det nettopp paroler av denne karakter som får usikre til å holde seg hjemme.

Noen ord om «Ulve-Tidende»

Det utgis flere aviser på den norske venstresida, som synes å avspeile mange politiske retninger. Hvorfor skulle det være behov for en ny avis?

Ser vi nærmere på det som utgis, viser det seg at det stort sett er offisielle partilinjeringer som kommer til uttrykk, gjennom organene til AKP, NKP og SV. Det finnes mange tendenser som ikke kommer fram gjennom de etablerte organer, såvel innenfor et parti som SV, som utafør partileirene.

Og vi, initiativtakerne til denne avisa, er alle sosialister som dels står i SV og dels tilhører smågrupper eller er uorganiserte. Vi har ikke ferdigdygde svar å gi. Vi har ikke programmer å presentere. Vi har det felles at vi anser det som umulig å ha en ferdig utarbeidd strategi, et altomfattende program i dag. Det er denne grunnleggende debatten vi må starte på ny.

Avisa vil være innrettet mot de konfliktene som foregår nasjonalt og internasjonalt.

Vår «politikk» er ikke et spørsmål om å administrere den borgerlige staten. Det ligger ingen overskridende løsninger i å stille krav til statsapparatet om å overta bedrifter, bevilge mer penger, bygge ut nye organer osv. Alle slike løsninger er, når det kommer til stykket, et spørsmål om å reformere staten slik at den kan suge opp og ufarliggjøre alle konflikter i systemet.

På det internasjonale planet har venstresida tradisjonelt støttet nasjonale frigjøringsbevegelser som FNL, MPLA, PLO osv. Men vi må stille spørsmålstegn ved den videre utviklinga av den nasjonale frigjøringa. Kan en slik frigjøring videreføres i sosialistisk retning? Hvilke betegnelser må i så fall være til stede? Slike spørsmål må stilles. Og i forlengelsen av dette må solidaritetsarbeide diskuteres, og hvilke prinsipper vi som sosialister vil legge til grunn for det.

Denne avisa er et prøve-nummer, som skal undersøke betingelsene for å utgi en avis mer permanent. Vi håper derfor at mange er interessert i å bidra til avisa. Spesielt håper vi at det kan utvikles aktive avismiljøer rundt omkring i landet, på tvers av organisatoriske skillelinjer. Vi håper at sosialister i og utafør arbeiderklassen skal formidle sine erfaringer og ta del i diskusjoner i avisa. Noe av vår ide er å lage en avis som blir til nettopp ved at forskjellige grupper og enkeltpersoner formidler sine erfaringer. Ideelt sett burde alle lesere av avisa være med på å bidra til den.

Avisa vil etter planen utkomme med tre prøvenummer fram til sommeren. Det vil så bli avholdt et større seminar hvor avisas videre framdrift vil bli diskutert. Vi tar sikte på å bli en fjortendagers kommentaravis, — før overgang til dagsavis finner sted i år 2000.

Med dyrisk hilsen
«Ulve-tidende»

Rapport fra registreringsaksjon gjennomført av Tromsøstudentenes IL høstsemesteret 1978

Rapport fra registreringsaksjon gjennomført av Tromsø IL høstsemesteret -78)

Tromsø Studentenes IL gjennomførte høstsemesteret 78 en registreringsaksjon blant studentene ved Universitetet i Tromsø, for å kartlegge behovet for et eget idrettslag ved et universitet med et såpass lite studenttall som Universitetet i Tromsø, samt å kartlegge studentenes idrettslige interesser generelt. Selv om bare et mindretall av studentene deltok ved aksjonen, mener TSI at denne gir et klart bilde på hvilke ønsker studentene har, og laget har også fått et grunnlag å arbeide ut fra ved planlegging av fremtidig aktivitet. Dette på bakgrunn av at det nåværende styre har satt seg langsiktige mål, og håper å få et bedre organisert idrettslag enn tilfellet har vært til nå.

Registreringsaksjonens svar, tallmessig viser bl.a.:
Antall svar: 166 Derav menn: 177 Kvinner 49

Aksjonen viser også at følgende idrettsgrener skulle ha stor mulighet for å slå igjen i TSI: Volleyball, fotball, trim, håndball, friidrett, ski og svømming.

Om en regner de studentene som deltok ved registreringsaksjonen som de mest idrettsaktive av studentene, og det likevel er ca. 1 200 studenter som ikke har deltatt, skulle en tro at grunnlaget for et lag skulle være tilstede, om det blir drevet ut fra det grunnlag som finnes.

Tromsø Studentenes IL vil med utgangspunkt i de resultater som er fremkommet ved registreringsaksjonen, reorganisere driften, og fra høstsemesteret 79 komme med et variert tilbud både til nåværende og nye studenter, slik at man kan slippe å dø hen om man ikke vil satse på topp i de lokale lag og foreninger.

Styret i Tromsø Studentenes
Idrettslag

Fyrtårns-politikk

Vi har i den siste tida fått ein del konkrete eksempel på korleis fyrtårnspolitikk blir eit forkjært utgangspunkt når det gjeld å ta stilling til utanrikspolitiske hendingar. NKP hylta den vietnamesiske invasjonen i Kampuchea, og AKP forsvarte den kinesiske invasjon i Vietnam. Begge nytta tilnærmalesvis den same argumentasjon. T.d. som årsak til konflikten: grenseprovokasjoner, og som sannings og rettferdskriterium: stort land mot lite land.

Vi har lenge peika på den reaksjonære tendensen i AKP sitt forsvar av kinesisk stormaktspolitikk. Dei ideologiske krumspringa har til tider teke astronomiske høgder, jamfør forsvaret av kinesisk handels-samkvem emd Chilejuntaen. AKP sitt syn på verdssituasjonen og standpunkter i internasjonale og nasjonale saker har skifta i takt med dei ulike linene frå Peking-leinga (ne).

Desse forholda har ført til den velkjente prinsippplause vaklinga. Det skal noko til å lage ein konsistent teori — og det ein teori som i tillegg presenterer å ha islag av marxisme i seg — som forsvaret eit kvart krumspring som ei byrjande stormakt gjer.

Når ein ikkje bygg på sjølvstendige analyser, men heile tida må tilpasse seg den utanrikspolitiske situasjonen til Kina, ber det galt av stad.

Det er då ein gong på gong hamnar i allianse med dei mest svarte og reaksjonære grupperingar i verda.

Kina og Sovjet har sjølv sagt sine nasjonale interesser å ta vare på, dei er sjølv sagt interesserte i å styrke sin nasjonale, strategiske og økonomiske situasjon. Difor er det berre med sjølvstendige marxistiske analyser ein kan ta stilling utan å måtte skjele til fyrtårn som skiftar blinkesignal med flo og fjære.

Lærdommen vi meiner følger av tradisjonen frå Den Kommunistiske Internasjonale (Komintern) i 20- og 30 åra og frå dei Moskva-orienterte kommunistpartia etter krigen, er at ein forkastar tanken om eit «internasjonalt kommunistisk sentrum».

Sosialistisk front

Seminar om eksamen

Studentutvalet og delegat-gruppa i NSU saman med Sosialistisk Front vil arrangere eit seminar om eksamen laurdag 10.mars. Vi starter opp med innleiing, deretter gruppediskusjonar og oppsummering i plenum. Etterpå blir det fest.

Opplysningar om klokkeslett og stad blir gitt seinare.

Mats Anderson

Et bedre utgangspunkt i år...

Intervju om samarbeidet 8. mars

nå har vært snevrere. Flere organisasjoner deltok i -78 og uenigheten ble av den grunn naturlig nok større. I år er jo Samarbeidsbevegelsen nedlagt, det er færre organisasjoner, og det har derfor vært lettere å bli enig om felles organisasjon. Vi har fått i stand en hovedkomite som er samarbeidets øverste organ. Her diskuterer vi oss fram til forslag til paroler. Disse blir lagt fram til diskusjon på allmøter som vedtar dem. Dessuten har vi fått i stand felles mobilisering. Det lyktes vi ikke med i fjor.

TF: Ja, jeg er enig i at samarbeidet går lettere i år. Oppsummeringene av fjorårets erfaringer har gitt oss et utgangspunkt som er bedre enn det vi hadde da. Ikke minst gjelder dette praktiske ting som propaganda, mobilisering o.l. Arbeidet har også begynt tidligere i år. Vi har derfor fått bedre tid til å diskutere vanskelige punkt.

Hva er det som karakteriserer den 8. mars markeringen vi vil få i år?

VL og TF: Det er helt klart bredden i saker vi har tatt opp. Den som vi kommer til å rette søkelyset spesielt mot er imidlertid daghjemskravene, og hvordan den økonomiske krisa rammer kvinnene og deres arbeidsplasser.

I år som i fjor har ulike kvinnegrupper gått sammen for å markere den internasjonale kvinnedagen 8. mars. Vibeke Lundby og Tove Fløysvik sitter som representanter for to av gruppene, henholdsvis Kvinnefronten og SVs kvinneutvalg.

Hvordan går samarbeidet?

VL: Jeg mener samarbeidet har gått lettere i år enn i fjor, men dette henger nok bl.a. sammen med at samarbeidsgrunnlaget

Hvor er det hovedskillelinjene mellom samarbeidspartnere går?

VL: De går blant annet i synet på betydningen av reservasjonsretten i toget. Vi har kommet fram til et kompromissforslag: Organisasjoner vil bli invitert til å slutte seg til hele eller deler av toget.

TF: Foruten reservasjonsretten er det de internasjonale parolene som er årsak til de største diskusjonene. Vi er ikke uenige om at det er viktig med paroler som gir uttrykk for internasjonal solidaritet, men hvilke paroler og hva slags utforming de skal ha er det ikke lett å enes om. Vi håper likevel på at diskusjonene skal føre fram til kompromissforslag som alle parter kan akseptere.

Til slutt vil de to advare folk mot å hvile på laurbærene fra i fjor. For det om der kom 1200 i samarbeidstoget i -78 kan vi ikke automatisk regne med at det samme vil skje i år. Tove og Vibeke oppfordrer folk til å delta i mobiliseringa slik at arrangementet kan bli stort og slagkraftig.

HOVEDPAROLER 1979:

- KAMP MOT ALL KVINNEUNDERTRYKKING — SOLIDARITET I KAMPEN FOR KVINNENES FRIGJØRING
- GRATIS DAGHJEM OG FRITIDSHJEM FOR ALLE BARN
- BARNEÅRET 1979 NULL DAGHJEMSUTBYGGING! BYGG LUNHEIM, SKJELNAN OG KVALØYSLETTA NÅ!
- KVINNER KREVER RETT TIL ARBEID UTAFOR HJEMMET — FORSVAR ARBEIDSPLASSENE!
- NEI TIL LØNNSSTOPPEN
- SVANGERSKAPSKURS! IKKE KOMMUNALE MID-DAGER!
- VEKK MED RESERVASJONSRETTE — ALLE SYKEHUS MÅ UTFØRE ABORT!
- SEKSUAL- OG PREVENSJONSOPPLYSNING I GRUNNSKOLEN
- NEI TIL SALG AV KVINNEKROPPEN — BEKJEMP PORNO
- LIKE MULIGHETER TIL UTDANNING!
- KAMP FOR ET BARNEVENNLIG BOMILJØ!
- KVINNER SIER NEI TIL ATOMKRAFT
- KAMP MOT UTBYGGING AV ALTA/KAUTOKEINOVASSDRAGET
- NEI TIL OLJEBORING NORD FOR 62. — OLJA TRUER KVINNEARBEIDSPLASSENE
- KVINNER BEKJEMP RASISME OG FREMMEDHAT — BEKJEMP NORSK FRONT
- FULL STØTTE TIL SAMENES KAMP MOT NASJONAL UNDERTRYKKING
- SOLIDARITET MED VERDENS UNDERTRYKTE FOLK OG NASJONENES KAMP MOT ALL IMPERIALISME OG FASCISME

Prinsen er befridd

Gikk ut for å finne prinsen, streifet om på veiene, fant et brev og et kjærtegn som fløyelstener i skogen.

— Sovedokker i speil, mus og ekorn.

Dro innover i gyldne trakter. Fant et hemmelig sted der rovdyr og dådyr lå sammen i varm uskyld. Men kongeriket fant jeg ikke, min halve prins sover.

Mange kryssende veier å velge. Tegn som pekte fram og tilbake.

— Sovedokker i speil, mus og ekorn.

Da møtte jeg en rautende kalv gjenglemte alene der ute, vi vevde de vakreste bånd av vennskap i lange år og vanskelig lende. Vi støttet hverandre mens vi vokste og ble sterke og listige.

Livet førte oss fram mot dagen da vi skulle finne slottet og drepe kongen, vekke prinsen med et kyss, og se ham utvide seg foran øynene våre til et helt menneske.

Liv Lundberg

Krisetelefon for kvinner i Tromsø

Like før jul 1978 diskuterte jenter i Kvinnegruppa på ISV behovet for krisetelefon i Tromsø. Vi ble enige om at noen skulle undersøke hvordan krisesenteret/telefon fungerte i Oslo. I begynnelsen av dette semesteret fikk vi høre at ei kvinnefont (KF) gruppe på Håpet også hadde gjort undersøkelser i Oslo, og at de nå gjorde undersøkelser hos sosialkontoret, helsesentrene og politiet her i byen.

Vi tok kontakt med KF gruppa, og vi ble enige om å samarbeide. Det første vi skulle arbeide fram til var et møte for å diskutere spørsmålet om opprettelse av en krisetelefon.

Den 13. februar holdt vi dette møtet, som samla 32 kvinner fra kvinneorganisasjoner/foreninger og offentlige etater. Vi holdt ei innledning som i hovedsak tok opp erfaringene fra Oslo, Bergen — og hvordan vi hadde planer om å organisere arbeidet videre.

Erfaringene både fra Trond-

heim og Oslo viser at der er et behov for krisesenter. Hensikten med senteret er å hjelpe kvinner i akutte situasjoner, når de blir utsatt for vold eller mishandling. Dette er en form for uformell hjelp som er lettere å få kontakt med for disse kvinnene enn det offentlige hjelpeapparatet. For det viser seg at det offentlige hjelpeapparatet skaper barrierer, mot kvinnene — de blir møtt med en formell organisert effektivitet som kan være vanskelig å formidle personlige problemer overfor.

KV gruppa la fram sine undersøkelser om behovet for en krisetelefon her i Tromsø. Vi kan først fastslå at de andre byene har vist at der er et reelt behov, og vi har ingen grunn til å gå ut fra at forholdene er totalt forskjellig her i Tromsø. Ingen statistikker kan dokumentere et reelt behov for krisetelefon, — men de offentlige etater her i Tromsø sier alle at de «aner» at et slikt behov finnes.

Alle de off. etater som vi har vært kontakt med — Familievernkontoret, Sosialkontor, Utekontakt og Politiet stiller seg positivt til opprettelsen av en krisetelefon. Vi vil i første rekke satse på opprettelsen av

krisetelefon, — i dag finnes det slike telefoner i Oslo, Bergen, Trondheim, Mo i Rana og Bodø. Vi vil hjelpe kvinner i Tromsø ved at de i krisesituasjoner kan få telefonkontakt med vanlige kvinner. Samtidig vil vi knytte oss til det hjelpeapparat, slik at alle som henvender seg til oss kan få ytterligere hjelp av utdannet personell.

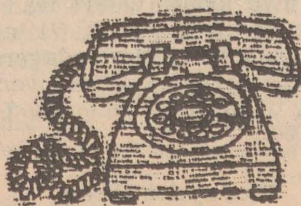
Krisetelefonen/senteret skal ikke fungere som en avlastning for de off. etater (—et nytt veldedighetstiltak), men brukes for å klargjøre behov overfor kommunen. Vi skal nå kontakte kommunen og høre hvor mye velvillighet og økonomisk støtte vi kan få.

På møtet den 13.2. ble vi enige om at vi og KF gruppa skal jobbe aktivt videre med dette. Første halvdel av mars skal vi arrangere et åpent møte der vi vil orientere nærmere om tiltaket, og en fra krisesenteret Oslo vil komme og legge fram erfaringer derifra.

— Alle som er interessert kan møte opp. Dersom noen er interessert i å være med arbeidet, kan de kontakte KF gruppa på Håpet eller Kvinnegruppa på ISV.

Det åpne møtet i mars vil bli annonsert ved oppslag og avisannonse.

Kvinnegruppa på ISV

Presentasjon av Opplysningsgruppa for prevensjon og seksualitet

Gruppa ble starta høsten -77 av medisinerstudenter her i Tromsø. Ideen om ei prevensjonsgruppe for ungdom fikk stor respons, og vi fikk en både heftig og livlig debatt om strukturen av gruppa som da fikk navnet «Opplysningsgruppa for prevensjon». Etterhvert som gruppa fikk mer form, fikk vi tilslutning fra andre grupper som var interessert i å drive prevensjonsarbeid for og blant ungdommen. Bl.a. var det folk fra lærerskolen, sykepleierskolen, men disse har senere falt fra, og i øyeblikket er vi bare medisinerstudenter som arbeider i gruppa.

Frafallet hadde nær sammenheng med de startvansker vi strei med i begynnelsen, særlig fordi kommunikasjon med gruppene utenfor Teoribygget ikke var god nok. Men vi håper at dette skal rette på seg slik at andre yrkesgrupper og studentgrupper, som f.eks. lærerskolestudenter, blir med og arbeider for en bedre prevensjonsopplysning blant ungdom.

Arbeidet vårt har også vært hemmet av dårlig økonomi, særlig i begynnelsen, da vi startet på bar bakke. Siden har vi mottatt økonomisk støtte fra Studentutvalget/Samskipnaden og fra Helsedirektoratet.

OPPLYSNINGSGRUPPA FOR PREVENSJON OG SEKSUALITET SITT FORMÅL.

Plattform:

1. Skolen og seksualliv.

Vårt arbeide tar sikte på å: — støtte skoleelevers krav om bedre seksualundervisning i skolen — påvirke myndighetene til at

seksualliv går inn som en integrert del av undervisningen

— fremme at det ikke er opplysningsgruppa, men statens ansvar at det blir gitt seksualopplysning. Lærerne må få nødvendig kompetanse, og lærebøker for lærerskolen må lages

— undervise skoler og ungdomsklubber som midlertidig hjelp, på lengre sikt undervise i skoler som har til hensikt å utdanne lærere, sykepleiere o.a.

2. Undervisning av sosial- og helsepersonell.

— påvirke studieplanene til utdanningsinstitusjoner i helse- og sosialsektoren slik at seksualliv får en bredere plass

— hindre at moralske standpunkt skal påvirke helse- og sosialarbeideres behandling av spørsmål om prevensjon og abort.

3. Samfunnet og seksualitet.

— motarbeide profittering på seksualliv

— motarbeide feilinformasjon om seksualliv og arbeide for at saklig viten skal være grunnlag for opplysning.

Hovedintensjonen bak gruppa er aktivt å arbeide for et bedre og skikkelig tilbud om prevensjon og seksualopplysning blant ungdom. Vi vil prøve å nå ungdommen der de oppholder seg, på ungdomsklubber, skoler osv. Det er viktig for oss å ha ei oppsøkende og aktiv linje for å dekke ungdomsgruppers behov for slik opplysning.

I dag vet vi nemlig at det er en minimal del av ungdommen som får noen form for seksual- og prevensjonsopplysning.

Skolen, som vel er den institusjon som best kan ivareta denne oppgaven, gjør omtrent ingenting på dette området. På grunn av manglende informasjon møter derfor de fleste unge dagens seksualliv lite forberedt, og særlig da med henblikk på hvordan man skal hindre svangerskap og kjønns sykdommer, men også når det gjelder den sosiale og etiske siden av saken.

I plattformen vår står det at vi vil påvirke myndighetene slik at de oppfyller mønsterplanens intensjoner på dette feltet. Dette er viktig for oss, fordi vi mener at ansvaret for en skikkelig prevensjon- og seksualopplysning skal hvile på skolen og ikke på frivillige. Derfor ser vi det som en oppgave å skolere grupper som senere i yrkeslivet skal arbeide blant ungdom, som f.eks. lærere. Dette er gruppas langsiktige mål.

I tillegg vil vi motarbeide at usaklige standpunkt eller legers og læreres personlige standpunkt skal ramme og påvirke ungdommens behov for en skikkelig informasjon. Derfor er det viktig for oss å støtte ungdommen i deres krav om en fullstendig og saklig informasjon om seksualitet og prevensjon. Dette kan gjøres ved at vi blant annet er villig til å gi dem en slik informasjon inntil skolen og myndighetene påtar seg dette ansvar. Spekulasjon rundt og i menneskers seksualliv og kjønnsdiskriminerende påvirkninger og holdninger tar vi avstand fra.

Hva har gruppa gjort til nå sjølskolering

For å kunne undervise på en tilfredsstillende måte, var det

Utsnitt av standen som opplysningsgruppa har laget.

naturligvis først nødvendig å skolere oss selv.

Høsten -77 arrangerte vi et helgeseminar ved hjelp av folk som hadde drevet med prevensjonsundervisning før. Vi fikk grunnleggende undervisning i anatomi, fysiologi, prevensjonsmetoder og kjønns sykdommer.

Siden har vi lest en del på egen hånd og jobbet i smågrupper. Vi har også avholdt seminarer der vi har diskutert prevensjonsundervisning i skolen, ungdom og seksualitet, homofili osv. På disse seminarene hadde vi fint samarbeid med annet helsepersonell, lærere, lærerskoleelever og utekontakten. Vi planlegger forøvrig å arrangere skoleringsseminarer jevnlig for nye medlemmer av gruppa.

Hjelpemidler i undervisningen.

Til hjelp i undervisningen har vi laget en stand som gir en enkel og informativ framstilling av anatomi, prevensjonsmidler og

Forts. side 2

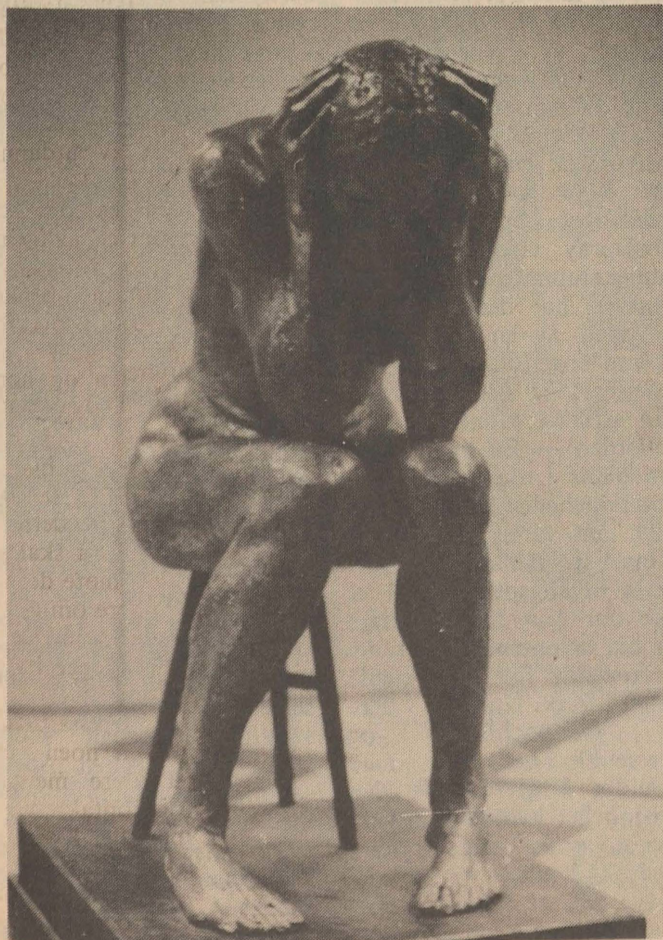
Rapport fra kvinnegruppa på institutt for biologi og geologi (IBG)

I høst ble kvinnegruppa på IBG danna. Den består av fjorten jenter. Dette må betraktes som god oppslutning, ettersom IBG er et mannsdominert institutt. Som gruppe vil vi bedre ta vare på våre interesser på instituttet. Vi arbeider også med kvinnesak generelt.

En av hovedsakene i høst har vært pornodiskusjonen som oppstod i forbindelse med strip-tease-showet på Hawk.

Vi har dessuten arbeidet med planer om å arrangere et samlivsseminar. De fleste av studentene på IBG havner i skolen. Samlivsundervisningen blir pålagt biologilærere. Seminaret skal gi oss en innføring i hvordan vi bør legge opp en slik undervisning. Vi i gruppa synes det er viktig at undervisningen ikke blir kvinneskammeret. Vi har fått bevilga penger fra Instituttrådet til å avholde seminaret. I samarbeid med AU (som består av bare jenter!) blir vår oppgave utover våren å få avvikla dette. Studentene har også tildigere arrangert et tilsvarende seminar. Senere vil vi forsøke å få et samlivsseminar lagt til innføringskurset i biologi, som gir undervisningskompetanse til ungdomsskolen. En annen viktig oppgave er 8.mars-arbeidet som vi nå skal ta fatt på.

Hilsen Kvinnegruppa i IBG.

Jeg strakte ut hånden
for å kjærtegne deg
Du var gått
Jeg ventet
for å elske deg
Du kom ikke

Det gjorde vondt å kjenne
nærheten forgjeves

Jeg vandret ut,
mot ditt mål
— å være —
en del av meg selv

Anne

AKTUELT AKTUELT AKTUELT

Seppola-saken ennå ikke avgjort — fortsatt støtte viktig

Norsk Lærerlag og Norsk Lektorlag har gått til blokade av Storfjord kommune, etter store anstrengelser for å få løst den såkalte «Seppola-saka på minnelig vis.

Begge organisasjonene pålegger sine medlemmer ikke å søke stillinger i Storfjord inntil konflikten er løst. Blokaden innebærer også overtidsnekting blant kommunens lærere, og får således følger for undervisningstilbudet ved skolene i Storfjord. Saka har vakt oppsikt over hele landet, og er et greit eksempel på at yrkesforbud også eksisterer i vårt land.

Bjørnar Seppola er adjunkt og søkte første gang jobb ved Skibotn skole i 1974. Han fikk avslag, sjøl om han var den best kvalifiserte søker både faglig og ansiennitetsmessig sett. Han fikk imidlertid stilling ved Skibotn skole fra 1975 til 1977, men da fant man et påskudd til å overføre ham til Storfjord ungdomsskole, 25 km fra Skibotn.

Bjørnar Seppola er også valgt inn i kommunestyret for SV i hjembygda, og har ofte markert seg som uredd opposisjonspolitiker. SV er det nest

største partiet i Storfjord, og er en utfordring til Arbeiderpartiet.

1978 — åpent yrkesforbud

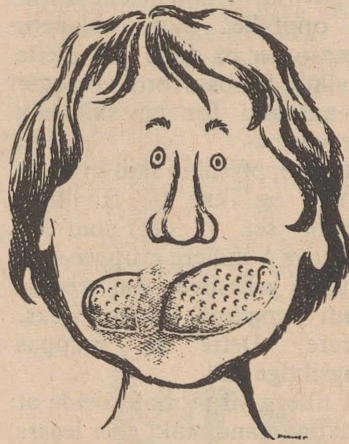
Da det våren 1978 ble lyst ut ledige stillinger ved Skibotn skole, fikk ikke Seppola noen av dem.

Rektor ved Skibotn skole, Rasmus Engstad — som også er ordfører i Storfjord og ledende Arbeiderparti-politiker i Troms, skrev bl.a. i sin innstilling:

«Det vil være særlig uheldig at både Bjørnar Seppola og jeg

blir plassert ved samme skole, spesielt når skolen har så få lærere som Skibotn skole. På grunn av våre tillitsverv vil vi begge få mange fraværsdager og tilsvarende stort vikarbepo-
hov».

Denne innstillinga er senere blitt berømt. Ikke mange sier det så rett ut. Seppola kan ikke få jobb fordi Engstads politikk er mye viktigere enn Seppolas. Seppola ble tilsatt ved

Storfjord ungdomsskole istedet — og tilsettinga ble godkjent av skoledirektøren.

Saka vakte stor debatt i avisene, og særlig Engstads innstilling reiste en storm av protester.

Seppolas motstandere har benyttet alle midler i kampen — en underskriftsaksjon, injurier i avisene, og forsøk på utkastelse fra boligen i Skibotn.

Norsk Lærerlag forsøker å løse konflikten

Norsk Lærerlag (NL) ble trukket inn, og har flere ganger kommet med løsningsforslag til konflikten — men har møtt liten samarbeidsvilje i Storfjord.

Da det ble ledig stilling ved Skibotn skole fra 1. november -78, ble NL's krav at Seppola skulle få denne, samt at han skulle tildeles Skibotn skole som fast tjenestested fra 1/8-79. Ellers ville de blokkere alle ledige stillinger i kommunen. Seppola fikk ikke stillinga, og etter et mislykket forhandlingsmøte 8/12 -78, var blokaden et faktum.

Forlikstilbud fra Skibotn kommune.

Etter nok et mislykket forhandlingsmøte 31/1 -79, vedtok kommunestyret i Storfjord en henstilling til skolestyret med 9 mot 7 stemmer. Her foreslås det at Seppola ansettes ved Skibotn skole fra 1/8 -79, med mulighet for fristforlengelse til 1/8 -80, og at han gis kjøregodtgjørelse fra 1/1 -79 til den dato tiltredelsen i Skibotn er et faktum.

Formannen i NL, Kari Lie, har uttalt til lokalradioen at NL vil godkjenne kommunens forlikstilbud. Men saka er ikke endelig avgjort. Det er klart at mange av de folkevalgte ikke ønsker dette forliket, og det er skolestyret som skal ha det siste ordet.

Kommentar til forliket

Det er viktig at forliket resulterer i ansettelsesdokumenter som sikrer Bjørnar Seppola jobb ved Skibotn skole. Men dette forliket innebærer at Seppola etter 5 års strid og urettferdig behandling må regne med nok et års ventetid med pendling før han får den stillinga han hele tida har hatt rett på. Kommunen innrømmer indirekte at det er gjort feil, men Seppola må bære konsekvensene av feilen. Han får ikke en gang full økonomisk kompensasjon.

Norsk Lærerlag har firt på sine krav. Med den sterke støtte og opinion de hadde i ryggen burde dette vært unødvendig. Det ufravelige krav burde vært at Seppola skal ha arbeidssted ved Skibotn skole fra 1/8 -79.

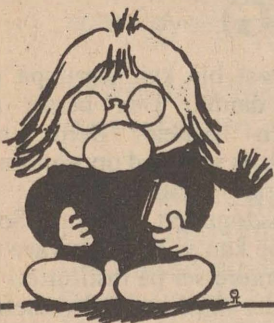
Støttekomiteen — fortsatt nødvendig

En støttekomite ble stifta i november -78 for å spre informasjon om saka, og har som formål å samle så mange som mulig til støtte for kravet fra NL om at Bjørnar Seppola tilsettes ved Skibotn skole. Komiteen vil avgjøre sin videre skjebne først når ansettelsesdokumentene er klare, og når anledte injurie/boligrettsaker er avsluttet.

Saka er ennå ikke avsluttet, arbeidet fortsetter, vi trenger støtte!

Støttekomiteen for Bjørnar Seppola, boks 86, 9070 Olderdalen.

Postgirokonto: 3 35 39 50.

BØKER

KJØP LYKKEN!

En utklippsbok om kjønn som vare

Teroien om vareestetikken viser sammenhengen mellom produksjon og forbruk i det kapitalistiske samfunnet hvor rask omsetning av de produserte varene er ei forutsetning for kapitalens selvforøkning og vekst. Dette er også målet for hele produksjonen, derfor er det likegyldig om det er varer som er nyttige for menneskene eller ikke som blir produsert. Poenget er bare det ene: å få omsatt de produserte varene raskest mulig. For å make dette er det utviklet en hel vitenskap om varens estetikk.

— Vareestetikken bidrar ved å fornye varens overflate. Slik kan dårligere kvalitet skjules og /eller varen kan gis et bestemt utseende slik at den raskt vil bli «umoderne».

— Vareestetikken brukes i konkurransen om deler av markedet eller ved utvikling av nye. Bare tenk på all reklamen som etter hvert henvender seg til kjøpekraftige tenårsgrupper.

— Vareestetikken anvendes i utviklingen av nye behov og forming av de vi allerede har.

Det er spesielt i dette poenget boka «Kjøp lykken» tar sitt utgangspunkt. Tradisjonelt blir seksualiteten gjerne betraktet som noe naturlig og

opprinnelig, noe som er stabilt. Men danske Tavs Falmer Andersen viser i sin artikkel «En undersøkelse av seksualitetens samfunnsmessige plassering innenfor sirkulasjonen» hvordan vi tydelig kan se endringer av seksualitetens funksjon i vareestetikkens tjeneste. Gjennom bruk av bilder og eksemplarer forklarer han hvordan dette skjer. Når f.eks. 87% av alle tyske nittenåringer bruker såkalt vaginalspray etter kort tids reklamekampanje for dette produktet, har det vel lite å gjøre med at en slik spray dekker et lenge følt behov!

Anette Haug sier i forordet til sin artikkel «Innblikk i en myteverden — En analyse av kvinnebildet i ukebladet Elle» at hun ikke hadde kjennskap til teorien om vareestetikken da hun laget sin ukeblads-analyse. Hennes utgangspunkt «var et ønske om å avdekke viktige sider om kvinnebildet, slik det blir fremstilt for en mengde kvinner i dag». Hun sier videre at:

«Kvinnebildet og vareestetikk har noe med hverandre å gjøre. Slik den tradisjonelle kvinnekjønnsrollen er utformet i dag, er den i hovedsak henlagt til privat-sfæren. Det er i første rekke her varene finner sin avsetning og forbrukes. Det er her reproduksjonen av

arbeidskraften foregår, og herfra ny arbeidskraft føres inn på markedet som gode forbrukere tilpasset kapitalens behov». Haugs bakgrunn i et bestemt og avgrenset stoffområde, kjønnsrollemønster og kvinnebildet i et dameblad mener jeg tjener ytterligere som ei konkretisering og eksemplifisering av utlegningene i Andersens artikkel. At det er et fransk dameblad Haug har tatt for seg betyr ingenting i denne sammenhengen. Konklusjonen lar seg med letthet overføre til norske forhold. Det skulle vel også si en del om det samfunnet vi lever i.

Den siste delen av boka er en appendiks: «Vareestetikk, seksualitet og kvinnebildet illustrert med annonseeksemplarer for norsk ukepresse». Den er artig og uttrykksfull!!

I den pågående pornodebatten skulle jeg tro boka har noe å gi noen og hver. Vi får både et inntrykk av hvordan kvinnekroppen brukes for å selge forskjellige produkter, og samtidig hvordan kroppen settes inn i helt spesielle sammenhenger som over tid er med på å prege vårt syn på oss selv og vårt forhold til andre.

Tavs Falmer Andersen/
Anette Haug: Kjøp lykken!
En utklippsbok om kjønn som vare.
Pax 1977

«AKP turister i Kina er alltid like fornøyde»

Det gjelder også de tre som ble intervjuet i forrige stud.avis. På samme måte som en tidligere gjenga den offisielle kritikken av Deng Xiaopings økonomisme og produktivisme slutter AKP nå ukritisk opp om Dengs analyser av Kina. Dette er ikke så merkverdig da AKP i likhet med Deng «aldri har sett forskjell på marxisme og imperialismen». (Mao Zedong) Men den uetterretlige måten de framstiller AKP's politiske linje under ledelse av Mao Zedong og «de fire» krever et svar.

Dengs økonomiske linje

At Kina er et relativt tilbakeleggende land m.h.p. produksjonsnivå betyr ikke at de politiske tiltak for å løse dette problemet er gitt. I likhet med Deng ser heller ikke AKP dette problemet, og hyller alle tiltak som i alle fall i første omgang låter til å fremme produksjonen. Under hele kulturrevolusjonen fram til Maos død ble en slik problemstilling avvist, selvom alle var klar over at moderniseringer var nødvendige. Problemet for de revolusjonære var hvilken vei og hvilke metoder en skulle ta i bruk. Denne problemstillingen var Deng klassemessig ute av stand til å se. Han framførte derfor sin økonomiske linje der midlene for modernisering var gitt som kapitalakkumulasjon, økt personlig ansvar for

direktørene, kapital og akkorder og en rekke andre tiltak som ville svekke enheten i arbeiderklassen. Mot denne økonomistiske linjen setter Mao og «de fire» fram linjen som gikk på at modernisering bare kunne gjennomføres til proletariatets fordel dersom en styrket arbeiderklassens bevisste og organisatoriske diktatur og kontroll over produksjonen. «De fire» og Mao gjorde dette helt klart for massene da de hevdet «Forskjellen mellom oss og Deng er ikke om produksjonen skal utvikles, men hvilken linje vi skal følge i den».

Ernst, Elin og Roar er levende bevis på tesen om at uten en teoretisk innsikt mangler en muligheten for å oppsummere erfaringer slik at de kan sammenfattes i en erkjennelse.

Maos moderniseringer

For å ta Ernst utsagn først. Han hevder ganske naivt at de fire moderniseringer ble vedtatt etter «firerbandens» fall og at de går ut på å utvikle vitenskap, jordbruk, industri og militærvesenet. Hvor feilaktig både historisk og innholdsmessig dette er kan bare den vite som setter seg ned og studerer Maos og «de fires» kamp mot Dengs politiske linje fra 1975 og fram til Maos død. Kampanjen for de fire moderniseringer ble framlagt og vedtatt på den 4de folkekongress i januar -75. Mot Dengs linje dreide det seg ikke om moderniseringer rett og slett og til enhver pris. Mao og «de fire» påpekte korrekt at dersom ikke den marxist-leninistiske bevissthet i arbeiderklassen var sterk nok ville moderniseringskampanjene i seg selv medføre kapitalisme, dvs. at verdilovene

igjen ville komme til å beherske samfunnet. Derfor ble det som en følge av vedtaket på den 4de folkekongress 3 uker senere vedtatt å sette igang den største masseskoleringskampanjen i kinesisk historie. Og denne dreide seg om studier av Marx og Lenin om proletariatets diktatur. En la her spesielt vekt på hvordan de borgerlige interessene under sosialismen har materiell grobunn. Garantien for at de 4 moderniseringer fulgte den sosialistiske vei skulle være den klassebevisste arbeider gjennom sine revolusjonskomiteer o.l.

Både studiekampanjen og den politiske kontroll rettet seg mot den interesse som ikke kunne se dette poenget, men hevdet at de 4 moderniseringer var nøkkelleddet, med andre ord den politiske linjen som idag behersker Kina.

Like blind for klassekampens vesentlige problem er Roar når han freidig hevder at «de fire» var for full likelønn og at de derved forkastet det sosialistiske prinsippet: «Fra enhver etter evne til enhver etter innsats». Dette er selvfølgelig ikke bare løgn, men også den eneste måten AKPere kan forstå Mao og «de fire» på — de er jo nettopp ikke marxister.

Den klassebevisste arbeider

Selvom dette er et prinsipp som gjelder under sosialismen var Marx den første til å påpeke at dette prinsippet bare er den konsekvente anvendelsen av den borgerlige retten, og at «dette misforhold er uunngåelig under sosialismen». Dette poenget som nå er fullstendig glemt i Kina var «de fire» svært opptatt av at arbeiderklassen ble seg

bevisst. For dersom man ikke er klar over at den borgerlige retten i seg selv, lønssystemet, akkorder osv. under sosialismen gir objektiv grobunn for kapitalisme og borgerlige interesser, da er en heller ikke istand til å bekjempe framveksten av disse interessene.

Derfor gikk «de fire» og Mao inn for i størst mulig grad å begrense den borgerlige rettens innflytelse, selvom den under hele den sosialistiske epoke vil være virkende. Konkret dreide dette seg om utviklingen av klassebevissheten og begrensninger i den borgerlige rettens dominans.

Verdiloven behersker det kinesiske samfunnet
Dengs politiske LINJE HAR nå vunnet fram i Kina. Gjennførelsen av akkorder,

bonuser, hyllingen av arbeiderhelter, oppløsningen av revolusjonskomiteene, kapital importen og alle de andre tiltakene som gjennomføres viser med all ønskelig tydelighet at den kinesiske politikken bare er en refleks av at verdiloven nok engang får lov til å beherske det kinesiske samfunnet. Til glede for all verdens kapitalister og deres klakkører.

At de hjemvendte AKPere fullstendig har glemt prinsippet om at statsansatte under sosialismen ikke skal tjene mere enn en arbeiders gjennomsnittslønn, at de kun har hån tilovers for kultur-revolusjonens landvinninger når det gjelder utdannings-systemet o.l. er bare uttrykk for en hodeløs beundring for det «kinesiske».

Kommunistisk Universitetslag

Moderat studentforum i Tromsø

Den studentpolitiske aktivitet ved universitetet skal nå styrkes. «Moderat Studentforum» (MST) har kommet i arbeid igjen etter lengre periode med liten aktivitet. Forhåpentligvis vil nå flere studenter bli engasjert i politisk arbeid når flere alternativer foreligger.

«Moderat Studentforum» vil derfor markere seg som et alternativ til eksisterende politiske grupperinger ved universitetet. Siktemålet er å gjøre kjent ikke-sosialistiske synspunkter på studentpolitiske saker, uten at partipolitiske vurderinger innblandes.

Organiseringen av MST er igang ved de forskjellige instituttene. Aktiviteten er naturligvis avhengig av medlemstilgangen og den generelle interesse som tiltaket forøvrig bli møtt med.

«Moderat Studentforum» vil i hovedsak beskjeftige seg med studentpolitiske forhold, for å styrke studentene som interessegruppe. Vi vil prioritere politiske forhold på lærerstedet, og stille som krav at valgte representanter i studentorganene kun skal arbeide med studentpolitiske saker.

Sentrale saker i tiden fremover blir saker med tilknytning til faglige spørsmål, velferdstilbud og organiseringen av studentenes interessearbeid. «Moderat

Studentforum» vil gjøre studentorganene til noe mer enn et «almenpolitisk paroleverksted og støttefond». Vi vil igangsette en prinsipiell debatt om studentorganenes arbeidsoppgaver, da vi idag har sett at det studentpolitiske arbeid er ivarett av en liten politisk «elite»-gruppe, som i mange spørsmål har distansert seg fra grunnplanet.

«Moderat Studentforum» vil dessuten arbeide for nye valgmetoder ved sammensettingen av lovfestede elev- og studentorganer. Idag skjer disse valgene på allmøter, som erfaringsmessig ikke sikrer en representativ sammensetning av organene. Dersom kravet om representativitet skal innfris må flere delta i valgene. «Moderat Studentforum» vil derfor arbeide for at flere av valgene skjer ved urnevalg etter forholdstalls-prinsippet. Dette betyr ikke at MST underkjenner allmøtenes funksjon som diskusjonsfora og kontaktfora mellom studenter og de valgte representanter.

Gjennom økt innflytelse på egen studiesituasjon, som ved urnevalg vil også interessen for allmøtene styrkes.

Målsettingen for Moderat studentforum er flere aktive studenter i politisk arbeid. Forutsetningen er da at det eksisterer alternativer som alle studenter kan arbeide innenfor.

FLYBILLETTER
85 090
AAGAARD

Jazz- og visekro
Åpent 10.30 - 17.00
og
19.00 - 24.00

Hedersplassen i mange hjem...

... hvor våre venner fra litteraturens verden har et godt tilholdssted! BBB reolen er et stilig bruksmøbel, laget i furu/gran. Enkel å montere, passer i alle interiører. Kan bygges ut til en elegant, komplett veggseksjon med eller uten skap. Prisen er også riktig!

Produzent
FISVOLL RIVEFABRIKK AS

UNIBOK
UNIVERSITETSBOKHANDEL
Roald Amundsens plass 1
- tlf. 81012

Tromsø Reisebyrå
STORGATEN 57
83 538 - 83 568 - 80 445

Prøveboring nord for 62 gr. — ny stortingsmelding

Utelater innholdet av utredning om negative regionale og sosiale konsekvenser

SA: Ser du noen ny utvikling i argumentasjonen omkring oljevirkingskraften nord for 62 gr?

JER: Hovedargumentet for å starte opp med oljeboring har jo vært å utvikle landsdelen. Det som nå er mest framtrepende er at slike distriktspolitiske argumenter er redusert til fordel for nasjonale, slik som ressursklarleggingas betydning og virkeligheten av å opprettholde kontinuitet i oljeutvinninga. (Det siste argumentet mener jeg forøvrig

Jan Einar Reiersen er stipendiat ved institutt for samfunnsvitenskap. Han har arbeidet med oljeboringsproblematikk og har nylig deltatt i ei utredning om «Regionale/sosiale konsekvenser av petroleumsbasert industri nord for 62 gr.N, i regi av olje- og energidepartementet. (Ved Tamburstuen-utval-

kan avvises når en vet at det ville være rimeligere å utlyse flere blokker i Nordsjøen).

Dessuten fokuserer den nye stortingsmeldinga kun på prøveboring (start 80/81) som i seg selv vil gi få virkninger for landsdelen, verken positive eller negative. Slik unngår man å drøfte de mer langsiktige distriktspolitiske konsekvensene. Vi ser at de data som kan belyse en eventuell utbygging/produksjonsfase ikke er lagt fram. Rapporten vår viste at en desentralisering av petroleumsvirksomhet er teknisk mulig, men ulønnsomt sett fra et nasjonaløkonomisk synspunkt, ettersom det vil bety en meromkostnad på 300 000—800 000 kr, pr. arbeidsplass. Man kan da stille spørsmål om konklusjonene i rapporten ikke passer med de

offisielle målsettingene om en balansert utvikling av Nord-Norge og derfor holdes tilbake.

SA: I korthet, hva gikk disse konklusjonene ut på?

JER: For at petroekjemisk industri skal være lønnsom, betinger den bedrifter med inntegnet petroekjemisk industri, i realistisk anleggsstørrelse på minst 1000-2000 ansatte, altså vil lokalisering av en slik stor bedrift medføre sentralisering uansett hvilket sted den legges til i Nord-Norge. Dette står klart i motsetning til den distriktspolitiske måsettinga om desentralisering.

I tillegg vet vi at slik petroekjemisk industri krever at minst 70% av arbeiderne må være faglærte. Dette vil si at vi risikerer å få en industri som skummer fløten av arbeidsmar-

get). Utredninga ble offentliggjort i september 1978.

I disse dager kommer ei ny stortingsmelding om oljevirkingskraft i nord, og i den forbindelse har Studentavisa bedt Reiersen om en kommentar til myndighetenes nye utspill, sett i lys av hva utredninga viste.

kedet og ikke løser problemene til de fleste av de som i dag allerede er arbeidsledige, i stor grad nettopp fordi de er ufaglærte, nemlig kvinner og ungdom.

Aktivitetene på plattformen vil ikke gi særlig mange arbeidsplasser, ca. 200 i produksjonsfasen og mange av disse vil måtte hentes sørfra.

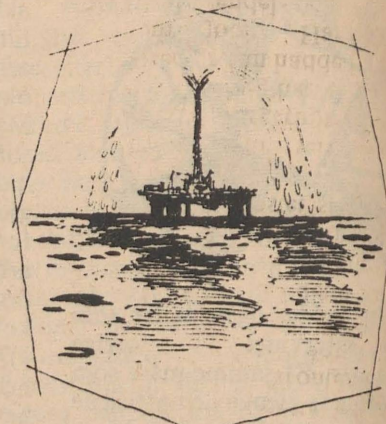
SA: Hvor er det blitt av den aktive motstanden mot oljeboring?

JER: Jeg tror noe av lufta gitt ut av ballongen da Bravoulykka førte til utsettelse av prøveboringa i -78. En annen ting er at Norges Fiskarlag sentralt etterhvert er blitt inkorporert i de offentlige organer. Det eksisterer et nært samarbeid mellom AP og toppledelsen i fiskerorganisasjonene. I de

lokale fiskarlagene ligger det imidlertid latent motstand, kanskje man kan håpe på liv og røre i forbindelse med stortingsmeldinga.

SA: Ut fra dette, hvilken strategi er best, hvor bør motstandsarbeidet settes inn?

Stortingsmeldinga behandles i vår. Vi har for knapp tid til å bygge opp nye organisasjonsformer. Det må blåses liv i «Oljeaksjonen i Nord». Vi må få i stand debattmøter regionalt og lokalt hvor partiene trekkes inn slik at vi får vite hvor de står foran valget. Næringsorganisasjonene må også med i debatten. Men noe av det viktigste er å sette i gang arbeid i fagforeningene slik at folk innen AP blir overbeviste om at de er en blindgate partiet legger opp til med oljeboring nord for 62 gr.

Helsepolitikk — gruppe på medisin

I kjølvannet av debatten om primærhelsetjenesten generelt og etableringsloven spesielt, har det blitt dannet en helsepolitisk gruppe på Fagområdet medisin. SA har tatt en prat med to av initiativtakerne, Terje Christoffersen og Grete Vidar:

SA: — Hva er intensjonen med gruppa?

Terje: Det er viktig å forstå de politiske og samfunnsmessige funksjoner helsevesenet har, og de konsekvenser det har for vår framtidige jobb. Vi føler sterkt at slike problemstillinger ikke blir nok belyst i selve studiet.

Grete: Arbeidet i gruppa har så vidt kommet i gang, så vi kan ennå ikke vise til noe resultat. Vi har delt oss inn i 3 undergrupper på ca. 6 personer, og hver gruppe skal konsentrere seg om et

hovedtema. Og disse hovedtemaene er:

— Bedriftshelsetjenesten og sammenhengen mellom arbeidsmiljø og helse.

— Statens helsepolitikk de siste 10 åra.

— Primærhelsetjenesten.

Vi fungerer som selvstendige små-grupper, som kan benytte oss av veggaviser, avisinnlegg, evt. seminarer etc. for å nå utover.

Terje: Det store problemet er tid. Studiepresset er så hardt at veldig mange ikke synes de har tid til den arbeidsinnsats dette krever. Et godt bevis på det er at de fleste som møter er fra 78-kullet, som vel er de som har best tid foreløpig.

En god del av disse emnene burde så absolutt vært med i selve medisinstudiet, og det er nok den viktigste grunnen til at denne gruppa nå er dannet, sier Terje og Grete til slutt.

Hva skjer ved «Batelle-instituttet» i Vest-Tyskland?

— Et godt eksempel for hvorfor studenter bør stille seg kritisk til utdanninga, fag og fremtidig yrkesfunksjon i det moderne kapitalistiske samfunnet!

Utgangspunktet for denne artikkelen er et innlegg av Wolf Schluchter på et møte som ble arrangert av en gruppe sosiologistudenter i Heidelberg ifjor sommer.

Ved sosiologisk institutt hadde det foregått en skarp diskusjon i over 2 år angående form og innhold av statistikk- og metode undervisning. Pensum skulle utvides og studieforholdene forverres. Statistikk og metodene ble fremstilt som «verdinøytrale» og man skulle pugge teknikker uten å spørre hvorfor og til hvilket formål. På bakgrunn av dette ble Wolf Schluchter innvitert til å fortelle om forholdene ved «Batelle-instituttet».

Han var nemlig tidligere medarbeider ved «Batelle-instituttet i Frankfurt» som er en av Vest-Tysklands største forskningsinstitusjoner, og hele forbundet som instituttet er medlem av, representerer verdens største vitenskapelige institusjon overhodet. 80% av forskningen på «Batelleinstituttet» er krigsforskning på

forskjellige områder som for eksempel produksjon av sprengstoff osv. Også forskningsprosjekter om «hvordan psykofarmaka virker på store befolkningsemgder når de er oppblandet i drikkevann» står på programmet.

Ved instituttet i Frankfurt er det ansatt 700 personer, derav hovedsakelig sosiologer og statsvitere. Instituttet er avskjermet og overvåkes av både etterretningsvesen og «Verfassungsschutz» (overvåkingen). Da Schluchter ble ansatt var det nettopp blitt avsluttet en studie om «Burgerinitiativer» mot bygging av atomkraftverk. I de siste årene har motstanden mot atomkraft blitt temmelig stor i Vest-Tyskland og mange tusen mennesker har deltatt i demonstrasjoner som ofte ble møtte med brutal politivold og politianmeldelser. Over hele landet organiserte folk seg i såkalt «Burgerinitiativer» som er tverrpolitiske aksjons- og informasjonsgrupper. Klimaet mellom de ansvarlige politiske myndighetene og motstanderne av atomkraft var derfor lenge kjølig og politikernes tomme ord fikk ingen respons i store deler av befolkningen.

Schluchter forteller at

instituttet fikk forskningsoppdraget fra det vest-tyske «departement for forskning og teknikk» og at det i første omgang ble investert 250 000 DM. Hensikten med prosjektet var å samle inn data over «Burgerinitiativer», eksakt informasjon om hvorfor mennesker slutter seg sammen og hvordan de organiserer seg. Mannheim, Ludwigshafen, Whyll og Herne, byer hvor de har vært særlig stor aktivitet. Etterhvert fikk prosjektet de konkrete mål å finne midler og muligheter til å sette igang en «dialog» med motstanderne. En dialog hvis eneste hensikt var å «myke opp» fronten og få tak i den nøyaktige argumentasjonen motstanderne. Alt dette med henblikk på å finne metoder til å splitte opp «Burgerinitiativer». Alt i alt kostet studiet million DM!

Schluchter var selv aktiv innenfor «Burgerinitiativer» mot atomkraft og han antar at det var derfor han hadde fått et bud om jobb. Han sier videre at endel av hans forskningskolleger var for med progressive meninger, altså ingen reaksjonære eller konservative folk! Hensikten med slike prosjekter er nemlig

— Jeg føler meg absolutt i form til å bli utskrevet. Men det er jo der ute jeg blir sårn at jeg må inn her.